

efter som hovedregel den endelige afgørelse. Kun i sager, der skønnes at være af principiel betydning, skal der efter forslaget være adgang til at anke til Miljøankenævnet. Miljøankenævnet træffer selv afgørelse om, hvilke sager der må anses for at være principielle.

I sager, hvor Miljøstyrelsen er 1. instans, skal der efter forslaget være mulighed for påklage til Miljøankenævnet.

Efter lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om begrænsning af svovlindholdet i brændsel, lov om genanvendelse og begrænsning af affald og lov om kemiske stoffer og produkter er Miljøstyrelsen 1. instans, og styrelsens afgørelser kan ankes til Miljøankenævnet.

Det må indgå i overvejelserne, om der er mulighed for at lade Miljøstyrelsens afgørelser være endelige for så vidt angår disse love.

Det bør ligeledes indgå i overvejelserne, om Planstyrelsens sekretariatsfunktion i relation til Miljøankenævnet efter lov om by- og landzoner og lov om sommerhuse og camping m.v. skal fortsætte, eller om Planstyrelsen skal placeres på linje med Miljøstyrelsen som et 2. instansorgan, hvis afgørelser kun kan ankes til Miljøankenævnet, såfremt de findes principielle.

I henhold til lov om råstoffer er Skov- og Naturstyrelsen 2. instans. Det samme er Levnedsmiddelstyrelsen i henhold til lov om miljø og genteknologi og Miljøstyrelsen i henhold til lov om vandforsyning og lov om bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald. Her bør princippet fastholdes, således at henholdsvis Skov- og Naturstyrelsens, Levnedsmiddelstyrelsens og Miljøstyrelsens afgørelser kun kan ankes til Miljøankenævnet, såfremt disse findes principielle.

Miljøreguleringens hovedformål er at styre udviklingen i retning af nogle overordnede samfundsmæssige målsætninger. Den nugældende sammensætning af Miljøankenævnet er ikke egnet til at sikre dette formål. Det er forslagsstillernes opfattelse, at disse hensyn bedst varetages af et miljøankenævn, som er politisk sammensat. Miljøankenævnets medlemmer bør udpeges af Folketinget efter forholdstal, jf. Folketingets forretningsorden, § 36. Forslagsstillerne er af den opfattelse, at de overordnede samfundsmæssige hensyn bedst vil kunne varetages af et miljøankenævn sammensat af medlemmer udpeget af Folketinget.

Der har forekommet urimelige tilfælde, hvor lokale sammenslutninger, der har beskyttelse af miljø- og naturværdier som hovedformål, ikke har kunnet opnå klageadgang. Der foreslås derfor en udvidelse af klageadgangen således, at sådanne

grupper får klageadgang, forudsat at de har udvist en sådan interesse i sagen, at de har anmodet om underretning om afgørelser i 1. instansens behandling. De klageberettigede må sikres mulighed for at kunne gøre sig bekendt med indkomne ansøgninger og sagsafgørelser.

Med de forbedringer, der i foråret 1986 blev indført i miljøbeskyttelseslovens formålsbestemmelse, er der ikke tvivl om, at det er Folketingets ønske, at hensynet til miljøet skal opprioriteres. Derfor er der også grund til at tilpasse ankesystemet for at fremme dette hensyn.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Forestillingen om, at der skal være mulighed for at få en sag prøvet ved en anden instans, er dybt rodfæstet i dansk retstradition. Og samtidig giver anden instans-behandling en afgørende mulighed for fra mere centralt hold at påvirke indholdet af afgørelserne på området. Udgangspunktet er derfor et to-instans-system med mulighed for at klage én gang.

Miljøstyrelsen sidder inde med den fornødne tekniske faglige viden, og styrelsen fungerer under miljøministerens ansvar. Derfor er det naturligt, at Miljøstyrelsen bliver klageinstans for langt de fleste miljøsager. Det må også tillægges betydning, at Miljøstyrelsen har en tæt føling med den sagsbehandling, der foregår i første instans. Forslagets hovedregel er, at afgørelserne kun skal kunne indbringes for én klageinstans.

Det kan imidlertid ikke udelukkes, at enkelte afgørelser er af en så principiel karakter, at det bør være muligt at fravige hovedprincippet om kun to behandlinger, således at Miljøankenævnet kan komme ind i billedet. Efter forslaget skal Miljøankenævnet selv afgøre, hvorvidt sagen er af en så principiel betydning, at nævnet bør tage sagen op.

Ad 2

Afgørelserne i 1. instans (typisk kommuner/ amtskommuner) er som oftest truffet af politiske organer, fordi de er bedst egnede til at foretage afvejninger af modsatrettede interesser. Den absolut sidste instans bør derfor også være et politisk sammensat organ, fordi det vil være bedst egnet til at foretage det nødvendige helhedsskøn, og afgørelserne vil hermed få en betydelig autoritet. Afgørende herfor er tillige, at afgørelserne følger det politiske flertal i Folketinget og dermed i befolkningen.